

ע"מ 1770/14
 ע"מ 1771/14
 ע"מ 1772/14
 ע"מ 1773/14
 ע"מ 1774/14

בית המשפט הצבאי לערעורים

בפני כב' הנשיא: אל"ם נתנאל בנישו

העוררת: התביעה הצבאית
 (באמצעות ב"כ סרן אשר סילבר)

נגד

המשיבים: מצעב דאווד מוחמד שתיוי, ת"ז XXXXXXXX

געפר חאלד עבד אלהאדי גמעה, ת"ז XXXXXXXX

חארת קאסם חסן ברהם, ת"ז XXXXXXXX

חרב משהור צאלח גמעה, ת"ז XXXXXXXX

רסלאן עלא אלדין עבד אלראוף גומעה, ת"ז XXXXXXXX

(באמצעות ב"כ עו"ד נרי רמתי)

עררים על החלטת ביהמ"ש הצבאי שומרון (בפני כב' השופט סא"ל יעקב קורן)

בתיק מס' 2233/14 מיום 20.05.14

(העררים בנוגע למשיבים 1,4 ו-5 התקבלו, העררים בנוגע למשיבים 2 ו-3 נדחו)

תאריך הישיבה: 25 במאי 2014, כ"ה באייר התשע"ד.

החלטה

ההליך בבית המשפט קמא

המשיבים, כולם תושבי הכפר קדום, מואשמים בכתבי אישום נפרדים אך דומים, בעבירות של נטילת חלק בתהלוכות ללא רישיון הנערכות בכפרם ובעבירות של זריקת אבנים במהלך אותן תהלוכות, כל אחד בתדירות שונה, כמפורט בכתבי האישום.

בקשות התביעה למעצרים עד לתום ההליכים נדחו על ידי ביהמ"ש קמא, בהנמקה דומה הנוגעת לחולשה ראייתית, שהביאה כבר בעבר לשחרור נאשמים בעלי נסיבות דומות. על רקע זה, הורה ביהמ"ש קמא על שחרור המשיבים בתנאים מגבילים הכוללים הפקדה במזומן והחתמת ערב.

העררים ותשובת הסנגוריה

התביעה הצבאית סברה כי החלטות אלה אינן יכולות לעמוד, ועל כן, הגישה את העררים נשוא החלטה זו.

לנוכח הדמיון הרב בעניינם של כלל המשיבים, התנהל דיון מאוחד בעררים ואף החלטה זו תינתן במאוחד, תוך התייחסות ספציפית לכל אחד מהמשיבים, מקום בו הדבר יידרש.

בערר, מבקשת התביעה לבסס את הטענה כי, גם אם מעורבים אחרים בעבירות שוחררו בעבר בהחלטות של התביעה ובהחלטות שיפוטיות, הרי שדינם של אלה שונה מדין המשיבים. התובע מציין כי המשיבים מופללים על ידי שני עדים נפרדים. התביעה אינה מתכחשת לכך שהפללות אלה סובלות מחולשה ראייתית, הנובעת מהעובדה שכל אחד מהשניים הפליל אדם שאין מחלוקת כי לא היה נוכח באירוע המתואר. עם זאת, סבורה התביעה כי מקום בו מחזקות ההפללות זו את זו, נרפא הפגם הראייתי האמור, ויש לקבוע כי קיימות ראיות לכאורה ואף עילת מסוכנות המחייבות את מעצרים של המשיבים עד לתום ההליכים. התביעה אף מציינת, כי שלושה מהמשיבים (המשיבים 3,4,5) בעלי עבר פלילי ולחובתם אף מאסר מותנה בר הפעלה (המשיבים 4,5).

מנגד, טוען הסנגור כי אין כל מקום ל"מקצה השיפורים" אותו מבקשת התביעה לערוך על גבם של המשיבים. הסנגור מפנה לשורה של מעורבים ששוחררו, כאשר התשתית הראייתית לגביהם דומה או זהה. הסנגור אף מציין כי חלק מאותם משוחררים היו בעלי עבר פלילי בר הפעלה. בנסיבות אלה, סבור הסנגור כי החלטת ביהמ"ש קמא ראויה בנסיבות העניין וכי אף ניתן להקשות את תנאי השחרור במידת הצורך.

דיון והכרעה

ניתוח הראיות

עיקר הדיון בעניינו מתרכז כאמור, בשאלת התשתית הראייתית.

אומר מיד כי יש להצטער על כך שהתשתית הראייתית שהוצגה על ידי התביעה, דלה בראיות חפציות. כאשר עסקינן באירועים המוניים, בהם קיימת נוכחות רבה של כוחות הביטחון מצופה היה כי יצורף לתיק התביעה תיעוד משמעותי של האירועים. אולם, גם בהתחשב בהערה זו, עלינו לבחון האם התשתית הראייתית שהוצגה על ידי התביעה מבססת ראיות לכאורה. נזכיר, כי אלה

הינן ראיות אשר טמון בהן פוטנציאל להרשעה. בחינה זו, גם אם נעשית על פני הראיות, אינה מתעלמת מפגמים אינהרנטיים הטמונים בראיות.

נקודת המוצא שלנו הינה, על כן, כי שני המפלילים עליהם מבססת התביעה את כתבי האישום, **שרף ואובי שתיוי** הפלילו, כל אחד בנפרד, אדם שבמהלך האירועים המתוארים שהה במאסר. הפללה מוטעית זו מטילה ספק באשר למהימנות דברי העדים. הספק האמור הינו מסוג הספיקות אשר מן הראוי כי ביהמ"ש יידרש אליהם כבר בשלב המעצר, שכן הוא עשוי לרדת לשורשן של הראיות.

ודוק, גם אם להפללה מוטעית השפעה משמעותית על קביעת מהימנות הראייה, אין פירוש הדבר כי נשלל מיניה וביה תוקפה הראייתי בנוגע לכלל המופללים האחרים. ייתכן כי העד טעה בנוגע לאדם מסוים, אך דייק בנוגע לאחרים. הדברים נכונים במיוחד במקרים כשלנו, כאשר לגבי חלק מהמופללים מפרטים העדים פרטים ייחודים או תיאורים המתייחסים לאירועים ספציפיים.

זאת ועוד, עצם הפללתו של אדם על ידי שני העדים, עשויה להביא למסקנה כי דבריהם מבוססים דיים.

לא זו אף זו, אלא שיש לבחון את כלל המסכת הראייתית, ובכלל זה ראיות חיצוניות להפללות, העשויות לחזקן בנוגע למופלל פלוני או אלמוני. כך, לדוגמא, בכל הנוגע לזיהוי מעורבים על בסיס תמונות שצולמו במהלך ההפגנות והוצגו לעד **אובי**.

יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מהפגם הראייתי האמור, אשר יש בו להטיל ספק במהימנות דברי העדים. שהרי, מי ערב לנו שדבריהם בקשר למשיבים אינם מוטעים, כפי שהוכח בנוגע לאדם אחר.

לנוכח האמור, המסקנה המתבקשת מהחולשה הראייתית המתוארת הינה כי יש לנהוג בזהירות רבה בבואנו להסתמך על עדויותיהם של שני העדים המפללים.

הזהירות האמורה מחייבת את המסקנה כי ניתן יהיה לבסס ראיות לכאורה על יסוד הפללת אחד העדים, אך מקום בו קיימת לה תמיכה ראייתית חיצונית משמעותית. על כן, במצב הדברים האמור, לא נוכל לקבוע כי הפללת אחד המפלילים יוצרת כשלעצמה תשתית ראייתית לכאורית ועל אף השלב המוקדם בו אנו נמצאים, נדרוש קיומה של ראייה חיצונית ישירה לביסוס האשמה. עם זאת, כאמור, אין מניעה כי ראייה פגומה, דוגמת אמרתו של אחד המפלילים, תמצא חיזוק בהפללה נוספת אף היא לוקה בחסר.

נראה כי על רקע זה, כבר הורה ביהמ"ש קמא על שחרור מעורבים נוספים, ובעקבות החלטה זו אף התביעה הצבאית לא עמדה על מעצרים של מעורבים אחרים.

עם זאת, ככל שיכולתי לבחון את השיקולים שעמדו ביסוד החלטות שחרור אלה, מתרשם אני כי כולן נבעו מתשתית ראייתית דלה יותר מזו הקיימת בעניינם של חלק מן המשיבים שבפניי.

ואכן, בחינת הראיות לימדה אותי כי ברוב רובם של המקרים אליהם הפנה הסגור הייתה קיימת הפללה ישירה אחת בלבד, אשר לכל היותר זכתה לחיזוק כללי ולא לראייה מסייעת המתייחסת לנאשם ולאישום באופן ישיר.

שונה המצב בעניינם של חלק מן המשיבים שבפניי. כך בנוגע למשיבים 4 ו-5. השניים מופללים באופן ישיר על ידי שני העדים בעבירות המיוחסות להם, תוך התייחסות פרטנית לשניים. בענייני צירופם של שתי הראיות, הגם שכל אחת בפני עצמה לוקה בפגם כאמור, יוצר תשתית ראייתית לכאורית העשויה להניב הרשעה. בדומה, קיים חיזוק ראייתי ישיר להפללת המשיב מס' 1 על ידי שרף, בדמות תמונות אשר בהן נראה משיב זה כשהוא נמצא בתנוחה של יידוי אבנים ומחזיק ברוגטקה. לא ראיתי מניעה מלהסתמך על תמונות אלה, אשר לגביהן קיימות עדויות של החיילים שצילמו ופיתחו אותן.

בעניינם של שלושה אלו, מסקנתי הינה, על כן, כי הראיות העצמאיות מחזקות את אלה ויוצרות תשתית ראייתית לכאורית נדרשת.

מאידך גיסא, בתום בחינה מדוקדקת של הראיות, מגיע אני למסקנה כי התשתית הראייתית בעניינם של המשיבים 2 ו-3 לקויה, ואינה מובילה למסקנת הרשעה. כך באשר למשיב מס' 2, אשר מופלל אומנם בנוכחות בתהלוכות, אך קיימת נגדו רק הפללה אחת ביידוי אבנים. בהעדר תמיכה ישירה לעבירה של יידוי אבנים, נותרים אנו, לכל היותר, עם עבירה של השתתפות בתהלוכה שלא מצאתי, בנסיבות העניין, כי די בה לחייב את מעצרו של המשיב.

כך גם בנוגע למשיב מס' 3, אשר גם הוא מופלל אומנם על ידי שני העדים, אך כל אחד במעשים שונים, אשר אינם יוצרים תשתית ראייתית מספקת, במגבלות אותן קבעתי. בעניין זה אדגיש כי איני מתעלם מזכ"ד חקירתו של שרף מיום 3.4.14, בו מופלל המשיב לכאורה ביידוי אבנים ובהבאת צמיגים להפגנה. אלא שהדברים אינם משתקפים באמרת העד מיום למחרת, בהם מסתפק בציון נושא הבאת הצמיגים בלבד.

עילת מעצר

דומה כי הצדדים לא חלקו על קיומה של עילת מסוכנות, בעבירה של ידוי אבנים במסגרת הפגנות המוניות דוגמת אלה שתוארו על ידי העדים. ואכן, ממעט התייעוד הקיים בתיק ומתיאור האירועים עולה כי אלה מתאפיינות באלימות רבה, אשר ללא ספק מלמדת על מסוכנות המשתתפים בה. עילת המעצר המובהקת הטמונה במעשים המיוחסים למשיבים לגביהם מצאתי תשתית ראייתית לכאורית, מחייבת מעצר עד לתום ההליכים ללא אפשרות לחלופה.

מסקנה זו, מתחזקת בנוגע למשיבים 4 ו-5 אשר נגדם תלוי, כאמור, מאסר מותנה בר הפעלה.

אדגיש כי לנוכח הפגם הראייתי בעניינם של המשיבים הנוספים, לא ראיתי להידרש לשאלת עילת המעצר הנובעת מעצם ההשתתפות בהפגנה אלימה.

סוף דבר

לנוכח האמור, מתקבלים עררי התביעה בנוגע למשיבים 1,4 ו-5 ואלה יעצרו עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינם.

עררי התביעה בקשר למשיבים 2 ו-3 נדחים. משיבים אלו יוכלו להשתחרר בתנאים שנקבעו על ידי ביהמ"ש קמא.

ניתנה היום, 2 ביוני 2014, ד' בסיוון התשע"ד, בלשכה. מזכירות ביהמ"ש תעביר העתק החלטה זו לידי הצדדים.

נשיא

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, תיקיה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

נתנאל בנישו 1770/14-54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה